

Katarzyna Kokocińska, *Prawny mechanizm prowadzenia polityki rozwoju w zdecentralizowanych strukturach władzy publicznej*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2014, ss. 309

Opracowanie składa się z trzech zasadniczych części (działów), w których wyróżnia się rozdziały i podrozdziały. Te ostatnie analizują szczegółowe materiały właściwe dla poruszanych kwestii jurydycznych. Każda ze wzmiankowanych części zawiera podsumowanie. Rozważania merytoryczne poprzedza: Spis treści (s. 5–7), natomiast fragment pt. *O potrzebie budowania normatywnego mechanizmu prowadzenia polityki rozwoju. Założenia badawcze i cele pracy* (s. 9–19) — w sposób przekonujący i wszechstronny uzasadnia podjęte przez Autorkę nowatorskie przedsięwzięcie naukowe z obszaru prawoznawstwa. Trzy działy (części) opiniowanej książki zastały skonstruowane następująco:

I Część (s. 23–87). *Ustrojowe uwarunkowania podejmowania przez państwo działań na rzecz rozwoju*, która obejmuje rozdziały: PROWADZENIE POLITYKI ROZWOJU JAKO PRZEDMIOT NORMOWANIA, ZAŁOŻENIA USTROJOWE JAKO PODSTAWA ORGANIZACJI PROWADZENIA POLITYKI ROZWOJU oraz podsumowanie.

II Część (s. 91–195). *Organizacja prawna i zasady działania podmiotów prowadzenia polityki rozwoju* zawiera rozdziały nazwane: WIELOPODMIOTOWA STRUKTURA PROWADZENIA POLITYKI ROZWOJU, CHARAKTERYSTYKA PRAWNA DZIAŁAŃ PODMIOTÓW PROWADZENIA POLITYKI ROZWOJU oraz podsumowanie.

III Część (s. 205–258). *Organizacja prawna i zasady realizacji polityki* lokuje treści w następujących rozdziałach: SWOISTOŚĆ PODSTAW PRAWNYCH REALIZACJI POLITYKI ROZWOJU, ORGANIZACJA APARATU WYKONAWCZEGO PROGRAMÓW OPERACYJNYCH oraz podsumowaniu.

Wartościowe owoce naukowe zostały przedstawione w fragmencie [(Wnioski końcowe) s. 259–268] pt. *Publicznoprawne działania powiązane*, który zamyka interesujące rozważania naukowe dotyczące prawnego mechanizmu prowadzenia polityki rozwoju w zdecentralizowanych strukturach władzy publicznej.

Stanowiący podwalinę źródłową materiał normatywny, orzecznictwo i literatura przedmiotu (s. 269–302) oraz wykaz stosowanych skrótów, streszczenia w językach angielskim i niemieckim dopełniają zawartość książki (s. 303–309).

Problematyka jurydycznych wyznaczników realizowania polityki rozwoju w demokratycznym państwie prawnym w warunkach Unii Europejskiej, w tym zachodzących pomiędzy nimi różnej natury korelacji, nie należy do nurtu zagadnień często podejmowanych przez prawników. Nie jest to raczej obszar analizowany przez jurystów z takim zaangażowaniem, którego można byłoby oczekiwać ze względu na jego doniosłość poznawczą i aplikacyjną, a przede wszystkim kluczową rolę dla optymalnego rozwoju współczesnego państwa w celu zaspokajania potrzeb człowieka. Nie występują w naszym piśmiennictwie opracowania kompleksowo badające kwestie prawne znamienne dla tematyki polityki rozwoju. Materie właściwe polityce rozwoju skupiają niemniej pewną uwagę niektórych dyscyplin spoza prawoznawstwa.

Tym samym z pełną aprobatą należy podzielić rozwinięte motywy oraz założenia Autorki uzasadniające zbadanie ważnego teoretycznie i praktycznie problemu określonego jako: *Prawny mechanizm prowadzenia polityki rozwoju w zdecentralizowanych strukturach władzy publicznej*.

Katarzyna Kokocińska trafnie uwypukla między innymi (s. 12 n.), że ujęcie powinności publicznej, jaką jest prowadzenie polityki rozwoju, rozumianej jako „zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej”, przy jednoczesnym bardzo szerokim zakreśleniu podmiotów prowadzenia tej polityki, wymaga uporządkowanego systemu. Tym samym należy podzielić Jej stanowisko, że zastosowanie złożonej regulacji, dla tworzenia ram prawnych prowadzenia polityki rozwoju, kreuje skomplikowane procesy zachodzące pomiędzy ustawowo wskazanymi podmiotami jej prowadzenia: Radą Ministrów, samorządem województwa oraz samorządem powiatowym i gminnym. Dlatego, tak istotne jest ustalenie zarówno zakresu i charakteru zadań, jak i obowiązujących w tym obszarze zasad i instytucji prawnych kształtujących w normatywnie określony sposób mechanizm ich działania oraz wskazanie czy tak wyodrębnione prawne elementy porządkują proces prowadzenia polityki rozwoju.

Autorka ustaliła (s. 267), że sposób prowadzenia polityki rozwoju — jako ustawowo określonego działania władzy publicznej na zasadach określonych w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, oparty na wzajemnie powiązanych działaniach ustawowo wskazanych podmiotów publicznych — to „publiczno-prawne działania powiązane”. Na proponowane przez Nią nowe pojęcie prawnicze („publicznoprawne działania powiązane”) składa się łącznie, w ścisłym

powiązaniu, wiele elementów. Przede wszystkim działania te podejmowane są przez podmioty pozostające w strukturach zdecentralizowanej władzy publicznej, dotyczą zadań publicznych realizujących normatywnie określony cel publiczny, podejmowanych w ustawowo określonych formach i przy zachowaniu określonych prawnie procedur. Istota „publicznoprawnych działań powiązanych” wyprowadzona została z postanowień ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz — jak dowodzi Katarzyna Kokocińska — zasadza się przede wszystkim na wzajemnym stosunku podmiotów podejmujących te działania oraz charakterze prawnym związków zachodzących pomiędzy nimi, związków o charakterze ustrojowym. „Publicznoprawne działania powiązane” wpisują się w system wieloszczeblowego zarządzania publicznego i partnerstwa rozumianych, jako dzielenie się władzą publiczną pomiędzy poszczególne podmioty publiczne. Stanowią, co istotne do uzyskanych wyników naukowych, także podstawę kształtowania stosunków pomiędzy sektorem publicznym a sektorem prywatnym.

Wartością recenzowanej książki jest przywołanie (poddanie analizom) orzecznictw sądowych krajowego oraz europejskiego, które zostało wykorzystywane także w celu weryfikacji zapatrywań doktryny czy w ocenach kierunków wykładani (interpretacji) norm prawnych. Autorka analizowała ponadto odpowiednie dokumenty utrwalające określone inicjatywy legislacyjne, fazy procesu prawotwórczego czy specyficzne przejawy czy dokumenty dotyczące wykonywania prawa („dokumenty niewiążące”, „pomocnicze źródła prawa” *etc.*). Takie podejście do metody badań nad zagadnieniami prawa publicznego wymagają zaznaczenia ponieważ utrwalają ważne znaczenie „doświadczenia prawnego”, zwłaszcza orzecznictwa dla kształtowania porządku prawnego w warstwie legislacyjnej oraz wykonawczej w zakresie prowadzenia polityki rozwoju. W toku analizy Autorka uwzględnia swoiste cechy wdrażania regulacji prawnych właściwych prowadzeniu polityki rozwoju na gruncie odpowiednich stosunków społecznych.

W metodzie badawczej Autorki przykuwającym uwagę znamię jest wyróżniająca znajomość literatury przedmiotu. Dotyczy to przede wszystkim nauki prawa publicznego oraz nauk z domeny prawa prywatnego. Powyższe odnoszę także do znajomości dorobku piśmiennictwa zagranicznego (obcojęzycznego).

Język, którym posługuje się Katarzyna Kokocińska, zasługuje na uznanie. Jest dojrzały, komunikatywny, precyzyjny i oddaje w zasadzie wyrażane stanowisko bez potrzeby uruchamiania u czytelnika uciążliwego procesu ustalania, co Autorka właściwie miała na myśli.

Recenzowana książka Katarzyny Kokocińskiej pt. *Prawny mechanizm prowadzenia polityki rozwoju w zdecentralizowanych strukturach władzy publicznej* jest pracą pionierską. To pierwsza monografia w naszym prawoznawstwie, która w sposób tak wszechstronnie zaawansowany oraz pogłębiony przedstawia złożoną materię jurystyczną właściwą dla prowadzenia polityki rozwoju w zdecentrali-

zowanych strukturach władzy publicznej. Wyrażam przekonanie, że znajdzie się w kanonie podstawowych opracowań dla teoretyków i praktyków zajmujących się prawnymi zagadnieniami realizowania (wdrażania) polityki rozwoju. Opracowanie wzmocni też ewidentnie proces kształcenia w zakresie prowadzenia polityki rozwoju.

Karol Kiczka